

Protokół z III posiedzenia Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Rybactwa.

Termin III posiedzenia KM: 16 stycznia 2025 r.

Spotkanie w formule hybrydowej.

W III posiedzeniu Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Rybactwa wzięły udział następujące osoby (s - udział stacjonarny, z – udział zdalny):

I. Kierownictwo MRiRW, Przewodniczący Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Rybactwa:

1) Pan Jacek Czerniak, Sekretarz Stanu w MRiRW (s),

II. Komisja Europejska:

2) Pani Alenka Kampl, Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa DG MARE (s),

3) Pani Katarzyna Plucińska, Komisji Europejskiej, Dyrekcja Generalna ds. Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa, DG MARE (s),

III. Departament Rybołówstwa, MRiRW,

4) Pani Magdalena Zasepa, Dyrektor (s),

5) Pan Adam Sudyk, z-ca Dyrektora (s),

6) Pan Filip Podgórski, z-ca Dyrektora (z),

7) Pan Piotr Dąbrowski, z-ca Dyrektora (s),

8) Pani Marta Kaniewska-Królak Wydział Lokalnych Strategii Rozwoju (s),

9) Pani Anna Jendral, Wydział Programowania i Wdrażania Pomocy (s),

10) Pani Małgorzata Marciniuk, Wydział Programowania i Wdrażania Pomocy (s),

11) Pani Edyta Dzwonkowska, Wydział Programowania i Wdrażania Pomocy (z),

12) Pan Tomasz Owczarek, Wydział Programowania i Wdrażania Pomocy (s),

13) Pan Paweł Łazarski, Wydział Programowania i Wdrażania Pomocy (s),

14) Pani Joanna Kaczmarska, Wydział Programowania i Wdrażania Pomocy (z),

15) Pan Tomasz Roskosz, Wydział Finansów, Monitorowania i Kontroli (s),

16) Pan Jan Mazurkiewicz, Wydział Finansów, Monitorowania i Kontroli (z),

17) Pani Barbara Lewkowska, Wydziału Rybołówstwa Morskiego (s),

18) Pani Joanna Ciągadlak - Socha, Wydział Kontroli Rybołówstwa Morskiego i Rejestru Statków Rybackich (z),

19) Pani Anna Rokosz, Wydział Kontroli Rybołówstwa Morskiego i Rejestru Statków Rybackich (z),

20) Pani Aleksandra Kwaśniewska, Wydział Pomocy Prawnej (z),

- 21) Pani Katarzyna Jędrych, Wydział Pomocy Prawnej (z),
- 22) Mani Marta Jamróz, Wydział Rybactwa, Rynku i Przetwórstwa Rybnego (s),
- 23) Pani Justyna Radzewicz, Wydział Rynku i Przetwórstwa Rybnego (z);

IV. Departament Pomocy Technicznej, MRRW:

- 24) Pani Marta Szulfer, Zespół zarządzania pomocą techniczną programów UE dla sektora rybackiego (z),
- 25) Pani Katarzyna Tryc, Zespół zarządzania pomocą techniczną programów UE dla sektora rybackiego (z),
- 26) Pan Roman Pitera, Wydział informacji i promocji programów UE dla sektora rybackiego (s),

V. Departament Płatności Bezpośrednich:

- 27) Pani Joanna Horyża, naczelnik Wydziału Spraw Środowiskowych i Klimatycznych (s),

VI. Pozostali członkowie i obserwatorzy KM:

- 28) Pani Monika Lesz, Ministerstwo Klimatu i Środowiska (s),
- 29) Pan Rafał Gaczyński, Ministerstwo Klimatu i Środowiska (z),
- 30) Pani Ewelina Kopyczyńska, Ministerstwo Klimatu i Środowiska (z),
- 31) Pan Bartłomiej Kandziak, Dyrektor Departamentu Wsparcia Rybactwa, ARiMR (s),
- 32) Pani Joanna Miksa, z-ca Dyrektora Departamentu Wsparcia Rybactwa, ARiMR (z),
- 33) Pani Agnieszka Kijas - Wiczołek, z - ca dyrektora Departamentu Instytucji Płatniczej, Ministerstwo Finansów (s),
- 34) Pani Agnieszka Mazurek, naczelnik Wydziału Certyfikacji Programów Europejskich, Ministerstwo Finansów (s),
- 35) Pani Ewelina Szymecka - Matysiak, przedstawiciel ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego (s),
- 36) Pani Monika Langiewicz, MSZ, przedstawiciel ministra właściwego do spraw zagranicznych jako przedstawiciela Narodowego Koordynatora do spraw Strategii Unii Europejskiej dla regionu Morza Bałtyckiego w Polsce (z),
- 37) Pan Tomasz Łuczkiwicz, Główny Inspektorat Rybołówstwa Morskiego (z),
- 38) Pan Piotr Margoński, Dyrektor MIR – PIB (z),
- 39) Pan Ireneusz Wójcik, MIR - PIB (z),
- 40) Pani Małgorzata Paprocka, Instytut Rybactwa Śródlądowego (z),
- 41) Pani Arletta Wenderlich, Polskie Stowarzyszenie Przetwórców Ryb (z),
- 42) Pan Emil Remisz, Północnoatlantycka Organizacja Producentów (z),
- 43) Pan Andrzej Abramczyk, Związek Producentów Ryb - Organizacja Producentów (s),

- 44) Pan Jerzy Czyżak, Polskie Towarzystwo Rybackie (s),
- 45) Pan Jakub Roszuk, przedstawiciel Federacji Organizacji Rybaków Śródlądowych (s),
- 46) Pan Dariusz Dziemianowicz, Zarząd Główny Polskiego Związku Wędkarskiego (z),
- 47) Pani Anna Pyć, Stowarzyszenie Producentów Ryb Łososiowatych (z),
- 48) Pani Anna Swacha – Polańska, Stowarzyszenie Producentów Ryb Łososiowatych (z),
- 49) Pan Gerard Wiśniewski, Pomorska Organizacja Producentów Arka Sp., z o.o. (z),
- 50) Pan Jacek Wittbrodt, Prezes Zrzeszenia Rybaków Morskich – Organizacji Producentów (s),
- 51) Pan Marcin Jodko, Prezes Zarządu KIPR Ustka (s),
- 52) Pan Jacek Kowalczyk, Wolińskie Stowarzyszenie Rybaków (z),
- 53) Pani Małgorzata Chinc, Stowarzyszenie Rybaków Łódzianych Mierzeja (z),
- 54) Pan Andrzej Wiśniewski, Lokalna Grupa Rybacka „Zalew Wiślany” (z),
- 55) Pani Agnieszka Warsicka, Organizacja Rybaków Łódzianych - Producentów Rybnych Sp. z o.o. (z),
- 56) Pan Rafał Bocheński, Darłowska Grupa Producentów Ryb i Armatorów Łodzi Rybackich (z),
- 57) Pan Waldemar Krupiński, Zachodniopomorska Grupa Producentów Ryb (s),
- 58) Pan Daniel Lessnau, Północnokaszubska Lokalna Grupa Rybacka (z),
- 59) Pan Paweł Waśniowski, przedstawiciel RLGD (s),
- 60) Pan Maciej Karaś, Zarząd Portu Morskiego w Ustce (s),
- 61) Pani Justyna Zajchowska, przedstawiciel organizacji pozarządowych działających na rzecz ochrony środowiska (z),
- 62) Pan Arkadiusz Czocher, przedstawiciel organizacji pozarządowych działających na rzecz promowania włączenia społecznego (z),
- 63) Pani Iwona Janicka, przedstawiciel organizacji pozarządowych działających na rzecz równego traktowania (z),
- 64) Pani Zofia Boratyńska, przedstawiciel organizacji pozarządowych działających na rzecz równego traktowania (z),
- 65) Pani Karolina Biegała, przedstawiciel organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych (z),
- 66) Pan Michał Niedźwiecki, przedstawiciel z ramienia reprezentatywnych organizacji związkowych, o których mowa w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego - wskazani przez Radę Dialogu Społecznego (z),
- 67) Pan Bolesław Zasada, przedstawiciel z ramienia reprezentatywnych organizacji związkowych, o których mowa w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego - wskazani przez Radę Dialogu Społecznego (z),
- 68) Pani Beata Belica, firma ECORYS Polska,

Fundusze Europejskie
dla Rybactwa

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Ministerstwo Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

---

69) Pani Joanna Warchoł, tłumacz (s),

70) Pani Katarzyna Zając, tłumacz (s),

71) Pan Mikołaj Malanowski, tłumacz (s).

Początek III posiedzenia KM FER

Sekretariat KM FER: Przekazanie informacji, iż posiedzenie KM FER jest nagrywane celem sporządzenia protokołu oraz informacji o dodaniu dodatkowego punktu w agendzie posiedzenia KM FER w zakresie informacji Komisji Europejskiej na temat przyszłego okresu programowania.

Pan Minister Jacek Czerniak (MRiRW): Dziękuję za informację ze strony Sekretariatu KM FER. Witam bardzo serdecznie wszystkich Państwa na trzecim posiedzeniu Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Rybactwa. Witam przedstawicieli Komisji Europejskiej, Panią Alenkę Kampl z Dyrekcji Generalnej do Spraw Gospodarki Morskiej i Rybołówstwa oraz Panią Katarzynę Plucińską. Witam przedstawicieli sektora rybackiego, instytutów naukowo badawczych, organizacji pozarządowych oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Witam również pracowników Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Witam obecnych na sali oraz zdalnie członków oraz zastępców członków Komitetu Monitorującego program Fundusze Europejskie dla Rybactwa oraz Komitetu Monitorującego Program Operacyjny „Rybactwo i Morze”. Szanowni Państwo, otrzymaliście projekt agendy posiedzenia KM FER. Krótko przedstawię Państwu co będzie przedmiotem dzisiejszego posiedzenia. Na początku wysłuchamy prezentacji Komisji Europejskiej odnośnie do przyszłego okresu programowania. Następnie zapoznamy się z informacją na temat zamknięcia Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze”. Zapoznamy się również z prezentacją dotyczącą postępów we wdrażaniu programu FER oraz podjętych środków zaradczych w związku z koniecznością zachowania zasady n+3. Wysłuchamy prezentacji na temat planu ewaluacji programu FER. Przedstawiciel Morskiego Instytutu Rybackiego w Gdyni wygłosi prezentację na temat postępów we wdrażaniu operacji o znaczeniu strategicznym - operacja strategiczna „Gromadzenie danych rybackich”. Następnie zapoznamy się z prezentacją na temat oceny ex ante celowości zastosowania instrumentów finansowych w ramach programu FER, a na zakończenie posiedzenia przedstawiciel MRiRW wygłosi prezentację na temat spełniania przez Polskę warunków podstawowych oraz ewentualnych zgłoszeniach dotyczących niezgodności operacji lub działań z Kartą Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz Konwencją o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Szanowni Państwo, poproszę teraz o zabranie głosu Panią Alenkę Kampl z Komisji Europejskiej.

Pani Alenka Kampl (Komisja Europejska): Dziękuję Panie Ministrze. Bardzo się cieszę, że jeszcze raz mogę być z Państwem na przeglądzie Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury. Bardzo dziękuję za dane, które otrzymaliśmy od instytucji zarządzającej odnośnie postępów w realizacji programu, które będziemy omawiać podczas dzisiejszego posiedzenia KM. Podczas spotkania przedstawię informację na temat zamierzeń Komisji Europejskiej na kolejne lata. Sytuacja geopolityczna i ekonomiczna wokół rybołówstwa jest skomplikowana. Obszar ten będzie przedmiotem wyzwań po roku 2027. Więcej informacji na ten temat przekażę w mojej prezentacji. Chętnie również odpowiem na wszelkie pytania.

Pan Minister Jacek Czerniak (MRiRW): Bardzo dziękuję Pani Alence za słowa wprowadzenia. Oczekuję na pytania z Państwa strony. Szanowni Państwo, przechodzimy do kwestii formalnych naszego posiedzenia. Proszę, aby Sekretariat KM przekazał informację na temat kworum podczas posiedzenia KM.

Sekretariat KM FER potwierdził spełnienie wymogu kworum podczas III posiedzenia KM FER.

Pan Minister Jacek Czerniak (MRiRW): Bardzo dziękuję za potwierdzenie kworum. Posiedzenie KM jest prawomocne. Przechodzimy do punktu agendy dotyczącego zatwierdzenia agendy III posiedzenia KM FER. Proponuję żebyśmy przystąpili do głosowania.

Głosowanie dotyczące przyjęcia agendy III posiedzenia KM FER:

- **Agenda została przyjęta jednogłośnie.**

Pan Minister Jacek Czerniak (MRiRW): Stwierdzam, że została przyjęta agenda III posiedzenia KM FER. Zgodnie z przyjętą agendą, przechodzimy do kolejnego punktu, jakim jest informacja na temat uchwał przyjętych przez KM FER w trybie obiegowym od ostatniego posiedzenia. Proszę Sekretariat KM FER o przedstawienie informacji w tym zakresie.

Prezentacja Sekretariatu KM FER na temat uchwał przyjętych w trybie obiegowym przez KM FER oraz KM PO RYBY 2014 – 2020 (załącznik nr 1 do protokołu).

Pan Minister Jacek Czerniak (MRiRW): Dziękuję za wygłoszoną prezentację. Czy ze strony członków KM FER są pytania dotyczące tej kwestii? Jeżeli nie, to przechodzimy do kolejnego punktu agendy, tj. prezentacji Pani Alenki Kampl z Komisji Europejskiej Bardzo proszę o wygłoszenie prezentacji.

Prezentacja Pani Alenki Kampl z Komisji Europejskiej odnośnie do przyszłego (post 2027) okresu programowania (załącznik nr 2 do protokołu)

Pani Alenka Kampl (KE): Szanowni Państwo, moja prezentacja będzie miała zakres nieco szerszy niż tylko omawianie przyszłości funduszy. Chciałam powiedzieć również o tym, jak będą zmieniały się ogólnie polityki europejskie w kolejnych latach.

Zacznę od omówienia spraw związanych z nowym Kolegium Komisarzy, którzy będą sprawować urząd w latach 2024 - 2029. Potem przejdę do ewaluacji, które aktualnie są realizowane. Dalej powiem o przygotowaniach nowych, wieloletnich ram finansowych i zakończę informacjami na temat inicjatyw w zakresie akwakultury.

Jak Państwo wiedzą, w czerwcu 2024 roku odbyły się wybory do Parlamentu Europejskiego, po których państwa członkowskie zaproponowały swoich kandydatów na nowych komisarzy. Pani Przewodnicząca KE Ursula von der Leyen, wręczyła desygnowanym kandydatom na komisarzy listy określające ich misje. Miało to miejsce we wrześniu 2024 r., a następnie kandydaci musieli poddać się przesłuchaniom przed Parlamentem Europejskim (PE). Zatwierdzenie desygnowanych kandydatów przez PE nastąpiło 27 listopada, a potem kolejno przez Radę Europejską i zostali wyznaczeni na swoje stanowiska na okres od 1 grudnia 2024 roku do 31 października 2029 roku. Nowym komisarzem w obszarze naszego zainteresowania, czyli rybołówstwa i oceanów, został Cypryjczyk Kostas Kadis.

Nie będę mówić szczegółowo, jaka misja została wyznaczona Panu Komisarzowi Kadisowi. Natomiast chciałam zwrócić uwagę na kilka ogólnych punktów, którymi będzie się on kierował przez kolejne 5 lat sprawowania swojego mandatu w oparciu o list określający jego misje, który otrzymał od Pani Przewodniczącej von der Leyen. Zacznę od tego, co zostało wyznaczone jako zadania do realizacji przez wszystkich komisarzy. Przede wszystkim Pani Przewodnicząca von der Leyen chce, żeby była to komisja skierowana na inwestycje, to znaczy, żeby budżet był bardziej ukierunkowany na działania prostsze, bardziej skoncentrowane i długoterminowe. Po drugie, wysoko cały czas na liście priorytetów pozostają Cele Zrównoważonego Rozwoju (ang. SDGs), jak również Europejski Zielony Ład. Ponadto, nowi Komisarze będą zobowiązani do prowadzenia corocznego dialogu z interesariuszami oraz także ustrukturyzowanego dialogu z młodymi obywatelami.

A teraz, przechodząc już konkretnie do misji naszego Komisarza, Pani Przewodnicząca Ursula von der Leyen wyznaczyła mu zadanie wniesienia wkładu do zabezpieczenia europejskiej suwerenności żywnościowej. To jest obszar, w którym Komisarz Kadis będzie współpracował z komisarzem ds. rolnictwa. Produkty morza mają stać się częścią zabezpieczenia bezpieczeństwa żywnościowego Unii Europejskiej.

Po drugie, w zakresie odpowiedzialności naszego Komisarza leży wspólna polityka rybołówstwa. Komisarz otrzymał zadanie skutecznego wdrażania aktualnie obowiązującego rozporządzenia ws. Wspólnej Polityki ds. Rybołówstwa (WPR) oraz dokonania oceny tego rozporządzenia, aby jego realizacja była bardziej skuteczna. Jak Państwo wiedzą, w zakresie rybołówstwa następują dosyć dramatyczne zmiany, w tym również na obszarze Morza Bałtyckiego. W związku z tym Komisarz otrzymał zadanie przygotowania wizji sektora rybackiego do roku 2040, która obejmowałaby nie tylko rybołówstwo, ale również akwakulturę, wspieranie społeczności rybackich i tworzenie miejsc pracy. Długoterminowa konkurencyjność i zrównoważony rozwój będą stanowiły ważny element tej wizji.

Tak jak powiedziałam na wstępie, zmienił się kontekst geopolityczny, w którym żyjemy. Nastąpił Brexit, mamy toczącą się wojnę na Ukrainie. Doszło do zmiany równowagi sił na świecie, w związku z czym Komisarz ma za zadanie zapewnienie równych warunków działania, równych zasad i ochronę przed nieuczciwą konkurencją na skalę globalną w zakresie produktów rybołówstwa. W ramach tego Komisarz ma opracować nowy Europejski Pakt dla Oceanów. Pakt ten będzie ogłoszony w formie komunikatu Komisji Europejskiej i jego celem jest doprowadzenie do sytuacji, gdzie wszystkie obszary robocze, sposoby wykorzystania oceanów będą skoordynowane. Coraz większym wyzwaniem jest to, że oceany są używane na wiele różnych sposobów.

Są dwa główne elementy Europejskiego Paktu dla Oceanów. Pierwszym z nich jest nowa strategia w zakresie badań i innowacji oceanicznych, a po drugie to są sprawy związane ze społecznościami żyjącymi na wybrzeżach w Unii Europejskiej. Jednym z zadań Komisarza jest obecność w tych społecznościach i angażowanie się w dialog w zakresie rybołówstwa i oceanów.

Celem ewaluacji WPR jest dokonanie przez Komisję przeglądu opartego na dokonaniach i analiza czy rozporządzenie w sprawie WPR nadal spełnia swoją rolę.

Odbyły się pierwsze konsultacje w zakresie oceny rozporządzenia ws. WPR. Konsultacje te, w formie zaproszenia do zgłaszania uwag, miały na celu stworzenie mapy określonych obszarów, gdzie interesariusze widzą potrzebę zmian. Następnie odbędą się formalne konsultacje publiczne, które zostaną uruchomione do końca stycznia bieżącego roku. Ponadto zlecona została zewnętrzna ocena rozporządzenia ws. WPRy. Faktyczna ewaluacja rozporządzenia będzie miała charakter dokumentu wewnętrznego KE (*Staff Working Document*). Stworzenie raportu z ewaluacji jest planowane do końca tego roku.

Prowadzone są również inne badania i ewaluacje, które zaczęliśmy jeszcze w ramach poprzedniej kadencji KE. Pierwsze z badań „Przyszłość zawodu rybaka” („Fisheries of the future”) zostało uruchomione w listopadzie 2023 roku. Raport został oficjalnie przedstawiony 2 dni temu w Brukseli z udziałem naszego komisarza. Kolejne badanie dotyczyło szkolenia i certyfikacji rybaków w państwach przybrzeżnych Unii Europejskiej. Zostało ono uruchomione w roku 2024. Badanie zostało przeprowadzone w związku tym, iż w niektórych krajach UE edukacja rybaków stoi na bardzo wysokim, wyspecjalizowanym poziomie, natomiast w innych jest mniej rozwinięta. Raport w tym zakresie ma zostać ogłoszony do końca lutego 2025 r.

Inne tematy, które są przedmiotem analizy dotyczą obowiązku wyładunku. Badanie w tym zakresie zostało rozpoczęte w roku 2024. Ponadto, przegląd dotyczący zdolności połowowej został zainicjowany również w ubiegłym roku. Do połowy bieżącego roku wyniki tych analiz mają zostać ogłoszone.

Kolejna ewaluacja dotyczy rozporządzenia w sprawie wspólnej organizacji rynku. Ocena rozpoczęła się w ubiegłym roku. Ostatnio zostały podjęte działania konsultacyjne. Wkrótce zostaniecie Państwo poproszeni o wyrażenie opinii w ramach tych konsultacji.

Ponadto, są przeprowadzane konsultacje w sprawie wskaźników społecznych i alokacji kwot na podstawie art. 17 rozporządzenia ws. WPR. Ten przegląd już się zakończył. KE dokona analizy jego wyników i zwróci się do państw członkowskich i interesariuszy z pytaniem o opinię w sprawie.

Jak Państwo widzą, ilość pracy jest bardzo duża. Będą mieli Państwo szansę wypowiedzenia się w sprawie takich obszarów jak zarządzanie flotą i wsparcie finansowe.

W zeszłym roku trwały intensywne prace, jeżeli chodzi o ewaluację ex-post poprzedniego funduszu, tj. Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR). Jest też prowadzona średniookresowa ocena obecnego funduszu, tj. Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA). Ewaluacje prowadzone przez Komisję są wspierane badaniami zewnętrznymi. Wyniki tych badań posłużą za podstawę do przygotowania kształtu funduszy na przyszłość.

Przejdę teraz do omówienia Wieloletnich Ram Finansowych. Komisja Europejska ma przedstawić propozycję nowych Wieloletnich Ram Finansowych na lata 2028-2034 do 1 lipca bieżącego roku.

Wieloletnie Ramy Finansowe mają kluczowe znaczenie, ponieważ określą 3 elementy. Przede wszystkim ogólną alokację budżetową na poziomie Unii Europejskiej, alokacje dla poszczególnych obszarów polityki oraz sposobu w jaki te fundusze mają być wypłacane.

Przewidujemy, że ogólny budżet Unii Europejskiej będzie taki sam lub niższy niż w przeszłości. Wynika to z presji związanej z kryzysami, ale również z bardzo wysokim zadłużeniem, związanym z koniecznością finansowania sytuacji kryzysowych w poprzednich latach, które musi być spłacone. Jednocześnie przybywa zadań, a państwa członkowskie niechętnie, żeby dokładać więcej do unijnego budżetu. W skrócie, musimy zrobić więcej za mniej.

Chciałabym teraz zwrócić Państwa uwagę na alokacje na poszczególne obszary polityki. Mamy nowe priorytety, takie chociażby jak obronność czy migracja, zmiany klimatyczne, transformacja energetyczna. Są też oczywiście tradycyjne obszary polityki, takie jak rolnictwo, rybołówstwo. Jeśli budżet będzie w tej samej wysokości, to te tradycyjne obszary polityki ucierpią. W związku z tym bardzo ważne jest, żebyśmy wykazali, co zostało osiągnięte do tej pory. Jeżeli nie uda nam się tego pokazać, to bardzo trudno będzie walczyć o ten budżet.

W naszym sektorze wsparcie jest zazwyczaj wypłacane w oparciu o rzeczywiste koszty. W ramach nowego podejścia finansowanie może być udzielane na podstawie osiągniętych rezultatów, takich jak reformy. Może się pojawić również propozycja jednego dużego funduszu, a nie oddzielnych funduszy sektorowych. Wszystko to jest na etapie propozycji. Dlatego też, musimy bardzo dobrze się przygotować do dyskusji na temat budżetu. W tym celu prowadzone są badania i ewaluacje, po to, abyśmy byli w stanie wykazać jak ten przyszły budżet najlepiej wykorzystać.

Przechodząc teraz do nowych inicjatyw dla akwakultury. Zostały podjęte działania w zakresie opracowania wytycznych dla akwakultury. Ukazało się bardzo dużo nowych publikacji na ten temat. Ich celem jest przygotowanie akwakultury na nowe wyzwania. Pierwsza z tych publikacji dotyczy ram regulacyjnych jak również procedur administracyjnych z modułem e-learningowym, z którego można

korzystać. Kolejne publikacje dotyczą dostępu do miejsca i wody dla akwakultury morskiej. Kolejna publikacja dotyczy również dostępu do przestrzeni i wody dla akwakultury słodkowodnej i lądowej. Ostatnia z tych publikacji dotyczy dobrych praktyk hodowlanych w zakresie akwakultury. Kolejne dwie publikacje dotyczą przystosowania do zmian klimatu. Są to wytyczne dla poszczególnych rodzajów akwakultury, w zakresie sposobu przystosowania się do zmian klimatu. Najnowsza publikacja dotyczy transformacji energetycznej i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w sektorze akwakultury.

Biorąc pod uwagę znaczenie akwakultury, uruchamiamy w marcu bieżącego roku kampanię ogólnounijną na temat akwakultury. Jej celem jest podniesienie poziomu zrozumienia i akceptacji dla akwakultury wśród obywateli, jak również władz lokalnych podejmujących decyzje w zakresie ewentualnego rozwoju tego sektora na poziomie lokalnym.

Koledzy z KE opracowują aktualnie zestaw narzędzi, który będzie wykorzystany w tej kampanii. Zachęcam Państwa obecnych na sali, do ich wykorzystania, jak już będą dostępne w celu polepszenia i wzmocnienia pozytywnego obrazu akwakultury i podkreślenia jej wykorzystania do zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego w Unii Europejskiej.

Pan Minister Jacek Czerniak (MRiRW): Bardzo dziękuję za interesującą prezentację. Priorytet dotyczący zabezpieczenia bezpieczeństwa żywnościowego jest bardzo istotny z punktu widzenia naszego rządu oraz Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Prezentacja zostanie Państwu przesłana. Proszę o zadawanie pytań.

Pani Justyna Zajchowska (WWF Polska): Reprezentuje Fundację WWF Polska. Mam pytanie odnośnie Oceans pact, przedstawionego przez KE. Chciałam się zapytać, czy rozważają Państwo zawarcie prawnie obowiązujących celów do osiągnięcia przez państwa członkowskie w ramach Oceans Pact. Pytam o to w kontekście tego, że cel dyrektywy ramowej w sprawie strategii morskiej, czyli osiągnięcie dobrego stanu środowiska morskiego w wodach Europy do roku 2020 nie został osiągnięty i wydaje się, że potrzebujemy dodatkowych, prawnie wiążących celów. Drugie moje pytanie dotyczy tego, czy jest znany już harmonogram prac nad Oceans Pact.

Pan Jakub Roszuk (Federacja Organizacji Rybaków Śródlądowych): Jest sygnał dla Polski w jakim miejscu jesteśmy i możemy realizować albo planować działania na nowy okres programowania. Musimy udowodnić, że te działania, które robiliśmy do tej pory, przyniosły efekty, aby obronić budżet dla Polski. Dalej problemem w sektorze akwakultury są zwierzęta rybożerne, w szczególności kormoran, który wpływa na wyniki tego sektora. Mamy teraz prezydenturę i bardzo bym prosił o podjęcie działań w zakresie zarządzania populacją kormorana na szczeblu europejskim.

Pan Waldemar Krupiński (Zachodniopomorska Grupa Producentów Ryb): Czy Unia Europejska podjęła działania związane z problemem szkód powodowanych przez kormorana w sektorze rybactwa.

Pani Alenka Kampl (KE): Odpowiadając najpierw na pytanie dotyczące Europejskiego Paktu dla Oceanów, nie mam świadomości na temat tego, czy wiążące prawnie cele zostaną uwzględnione w tym pakcie. Pakt ma być dokumentem ramowym, który będzie zbierał istniejące, jak również nowe inicjatywy w zakresie oceanów i prawdopodobnie cele te będą umieszczone w poszczególnych instrumentach, mających realizować ten pakt. Jeżeli chodzi o harmonogram, w tej chwili jesteśmy w punkcie początkowym. Pakt ma zostać sfinalizowany w pierwszej połowie bieżącego roku. Natomiast trzeba zrozumieć, że pakt ten jest zestawem inicjatyw, które będą realizowane również po jego przyjęciu.

Jeżeli zaś chodzi o kormorany, mogę wypowiadać się tylko z perspektywy funduszy. Państwa członkowskie przyjmują dwa podstawowe sposoby działania. Niektóre państwa wykorzystują fundusz

na rozwijanie narzędzi i metod służących lepszym zarządzaniem populacją tego gatunku, a inne kompensują straty powodowanych przez kormorany.

Pan Minister Jacek Czerniak (MRiRW): Bardzo dziękuję Pani Alence za odpowiedzi na zadane pytania.

Pani Iwona Janicka (Stowarzyszenie Kongres Kobiet): Dzień dobry Państwu. Dziękuję za prezentację. Słyszymy z mediów, że rozważa się koncentrację polityk na szczeblu Komisji Europejskiej. Przeczy to dotychczasowym praktykom, aby decyzje w zakresie wydatkowania funduszy były podejmowane jak najbliżej obywatela, zgodnie z zasadą pomocniczości i zrównoważonego rozwoju. Czy Państwo zamierzają nas jako społeczeństwo obywatelskie uwzględnić w procesie konsultacji, także w kontekście programowania i monitorowania. Widzimy, że tak jak w przypadku funduszy zarządzanych przez Komisję Europejską, stopień konsultowania programów, ich założeń, a także monitorowania bardzo ogranicza naszą rolę jako społeczeństwa obywatelskiego. Niepokoi nas ta tendencja i widzimy pewne ryzyka i spore zagrożenia w tym zakresie.

Pani Anna Pyć (Stowarzyszenie Producentów Ryb Łososiowatych): W przeglądzie ram wspólnej polityki rybołówstwa znajduje się również akwakultura. Naszym postulatem, wyrażanym również przez Federację Europejskich Producentów Akwakultury jest wypracowanie odrębnej strategii dla akwakultury, co podniosłoby rangę tego sektora. Spowodowałoby to również, iż legislacja byłaby bardziej przejrzysta i dostosowana do funkcjonowania sektora akwakultury. Stanowisko Federacji zostało przekazane Komisji Europejskiej, więc nie będę wchodzić w szczegóły. Bardzo często w wielu dokumentach, również dokumentach, o których Pani wspomniała dotyczących nowego narzędzia (Aquaculture Assistance Mechanism), ujmuje się akwakulturę jako cały sektor. Ten sektor jest bardzo zróżnicowany: istnienie zarówno akwakultury ekstensywnej oraz akwakultury intensywnej. To są zupełnie różne kategorie. Bardzo byśmy prosili, aby uwzględnić te uwarunkowania w przyszłym okresie programowania. W przypadku akwakultury rezultatem nie może być wyłącznie wolumen produkcji, ponieważ są różne uwarunkowania i różne systemy hodowli. Nie można wszystkich gatunków oceniać wyłącznie przez pryzmat dostawy wolumenu, tonażu na rynek, ponieważ ten rynek jest bardzo zróżnicowany. Mamy przykład rynku karpiego, który jest rynkiem sezonowym i ma zupełnie różne uwarunkowania niż hodowla pstrąga, gdzie rynek jest całoroczny. Mamy prośbę, aby mieć cały czas na względzie to, że w ramach sektora akwakultury, w szczególności akwakultury polskiej, funkcjonują mikroprzedsiębiorstwa. Są to gospodarstwa rodzinne, które mają bardzo ograniczone zasoby, szczególnie jeżeli chodzi o kwestie administracyjne. Należy mieć to na uwadze w kontekście legislacji.

Sektor akwakultury jest obciążony bardzo dużym ryzykiem produkcyjnym, które przejawia się w dostępności do zasobów wodnych oraz chorobach. Gospodarstwa rybackie nie mogą liczyć na żadne wsparcie w tym zakresie. Nie istnieje rynek ubezpieczeń w sektorze akwakultury. Jest to czysto teoretyczny twór, mimo że w ubiegłym i obecnym funduszu istnieją możliwości dofinansowania do komercyjnych składek ubezpieczeniowych. W poprzednim funduszu nie zostało to w ogóle wykorzystane. W aktualnym funduszu nie wiem, czy ktokolwiek złożył wniosek w zakresie ubezpieczenia. Taka sytuacja powoduje, że rozwój sektora akwakultury nie może nastąpić tak, jakbyśmy tego chcieli, pomimo środków na inwestycje. Duże inwestycje obciążone są również bardzo dużym ryzykiem.

Pani Alenka Kampl (Komisja Europejska): Bardzo dziękuję za Państwa komentarze i pytania. Najpierw odniosę się do pytania przedstawicielki Stowarzyszenia Kongres Kobiet, dotyczącego konsultacji przyszłego kształtu funduszy i polityk. Na poziomie Unii Europejskiej organizujemy konsultacje publiczne. Wszystkie etapy tworzenia przepisów, polityk czy innych inicjatyw podlegają konsultacjom. Czasami są to konsultacje ukierunkowane na konkretnych interesariuszy. Jesteśmy do tego

zobowiązani prawnie i te konsultacje się odbywają. Wspólnie z instytucją zarządzającą programem dołożymy wszelkich starań, żeby dostarczyć Państwu wszelkich niezbędnych informacji nt. konsultacji. Informacje będą udostępniane na stronie Komisji i wszyscy Państwo mogą sprawić, aby wasz głos został usłyszany.

Odnosząc się teraz do tematu sektora akwakultury, chciałabym jeszcze raz zapewnić, że akwakultura jest bardzo wysoko na liście priorytetów, jeżeli chodzi o bezpieczeństwo żywnościowe Unii Europejskiej. Odwołanie do akwakultury jest ograniczone w rozporządzeniu dot. wspólnej polityki rybołówstwa. Musimy pamiętać, rozporządzenie ma już ponad 10 lat, a od czasu wejścia w życie tego aktu prawnego wiele się zmieniło. Istnieje strategia UE dla akwakultury i w mojej prezentacji podawałam wiele przykładów wsparcia, które mają zagwarantować, że akwakultura będzie się rozwijała. Jeżeli chodzi o ocenę rozporządzenia w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, jak również, jeżeli chodzi o cenę funduszy, akwakultura odgrywa bardzo znaczącą rolę. Jeszcze raz podkreślę, że w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego akwakultura jest bardzo istotna. Zapewnimy, aby akwakultura została odpowiednio uwzględniona. Jesteśmy świadomi różnorodności sektora akwakultury w Unii Europejskiej.

Odnosząc się do Pani obaw związanych z obciążeniem administracyjnym, zwłaszcza dla mikroprzedsiębiorstw, chciałam wrócić do tego, o czym mówiłam na początku, że Przewodnicząca von der Leyen zdecydowała, że Komisja będzie „komisją inwestycji”, co oznacza uproszczenia i bardziej efektywną realizację funduszy. W propozycjach Komisji Europejskiej będzie uwzględniana kwestia jak najmniejszych obciążeń administracyjnych dla przedsiębiorstw. Ponadto, członkowie Komitetu Monitorującego mają prawo rekomendować różnego rodzaju uproszczenia. Apelujemy do instytucji zarządzających, pośredniczących i państw członkowskich do redukcji tych obciążeń administracyjnych na poziomie krajowym.

W ramach obecnego funduszu istnieje możliwość stworzenia wzajemnego funduszu ubezpieczeniowego dla akwakultury i rybołówstwa. Obie te możliwości zależą od decyzji państwa członkowskiego. Jest to wybór krajowy.

Zapewniam, że wszystkie uwagi zabierzemy ze sobą do Brukseli i wykorzystamy w dalszych pracach nad przyszłymi inicjatywami.

Pan Minister Jacek Czerniak (MRiRW): Dziękuję za prezentację, pytania, dyskusję i za odpowiedzi ze strony Komisji Europejskiej. Dziękuję za doprecyzowanie kompetencji, które dotyczą zarówno prawa unijnego, jak i krajowego. To była bardzo ciekawa dyskusja, ale mamy przed sobą jeszcze kolejne punkty. W związku z powyższym przechodzimy do kolejnego punktu, który dotyczy zamknięcia Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze” na lata 2014 – 2020. Informuję, że w tym punkcie będziemy mieli wystąpienia trzech prelegentów. Jako pierwszy zabierze głos Pan Dyrektor Bartłomiej Kandziak z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, a w dalszej kolejności Pan Dyrektor Piotr Dąbrowski (MRiRW) oraz Pan Dyrektor Adam Sudyk (MRiRW).

W tej części spotkania zostały wygłoszone następujące prezentacje:

- Pan Dyrektor Bartłomiej Kandziak z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wygłosił prezentację na temat podsumowania wdrażania Programu Operacyjnego „Rybactwo i Morze” na lata 2014 – 2020 (Załącznik nr 3 do protokołu);
- Pan Dyrektor Piotr Dąbrowski z Departamentu Rybołówstwa MRiRW wygłosił prezentację na temat stanu realizacji Priorytetu 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej w ramach PO RYBY 2014 – 2020 (załącznik nr 3 do protokołu);

- Pan Dyrektor Adam Sudyk z Departamentu Rybołówstwa MRiRW wygłosił prezentację na temat harmonogramu zamknięcia PO RYBY 2014 – 2020 (załącznik nr 4 do protokołu).

Pan Dariusz Dziemianowicz (Zarząd Główny Polskiego Związku Wędkarskiego): W związku z tym, iż w ramach PO RYBY 2014 – 2020 niewykorzystane zostały środki w wysokości 35 mln zł. istnieje obawa, iż alokacja w ramach obecnego programu zostanie pomniejszona o tę kwotę. Chciałbym dodać, że jako branża śródlądowa mamy niewielki udział w pierwszym Priorytecie i MRiRW przeznaczyło na nasz sektor tylko 30 milionów złotych. Jeżeli dojdzie do pomniejszenia alokacji w ramach obecnego programu, to kolejny raz będziemy poszkodowani jako branża.

Pani Dyrektor Magdalena Zasepa (MRiRW): Nie ma pomniejszenia alokacji między programami, nie mamy takiej podstawy prawnej. Nowy program rządzi się nowymi zasadami i przepisami, zarówno unijnymi, jak i polskimi. Nie ma ryzyka, że te środki zostaną pomniejszone w nowym programie.

Pan Minister Jacek Czerniak (MRiRW) Bardzo dziękuję za konkretną odpowiedź. W związku z tym, że nie ma więcej pytań, zamykam ten punkt porządku obrad dzisiejszego posiedzenia i nawiązując do tego, co wcześniej powiedziałem, dziękuję Państwu za współpracę. Inne obowiązki zmuszają mnie do opuszczenia Państwa. Przekazuje przewodniczenie Pani Dyrektor Magdalenie Zasepie.

Pani Dyrektor Magdalena Zasepa (MRiRW): Przechodzimy do kolejnego punktu agendy, w którym wygłoszona zostanie prezentacja dotycząca postępów w realizacji programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa. Prezentację w zakresie postępów w realizacji Priorytetu 3 uzupełni Pan Dyrektor Piotr Dąbrowski (MRiRW). Wygłoszona zostanie również prezentacja na temat podejmowanych środków zaradczych w związku z koniecznością zachowania zasady n+3 przez Pana Dyrektora Adama Sudyka (MRiRW).

Pani Iwona Janicka (Stowarzyszenie Kongres Kobiet) zadała pytanie, czy sprawozdanie z zakresu zamknięcia PO RYBY 2014 – 2020 powinno podlegać głosowaniu przez członków Komitetu Monitorującego.

Pani Alenka Kampl (Komisja Europejska): W przypadku Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (EFMR) sytuacja jest wyjątkowa, bo w przeciwieństwie do innych funduszy nie ma tutaj końcowego sprawozdania z wdrażania. W roku 2024 zostało przygotowane sprawozdanie za rok 2023. Jego ostateczna wersja będzie uzupełniona przez państwo członkowskie, a następnie sprawozdanie to będzie podlegało zatwierdzeniu przez Komitet Monitorujący zanim państwo członkowskie przekaze pakiet zamykający swój krajowy program EFMR.

Pani Iwona Janicka (Stowarzyszenie Kongres Kobiet): Czy podobnie jak ja, inni członkowie KM nie otrzymali materiałów będących przedmiotem dzisiejszych obrad? Otrzymanie materiałów ułatwiłoby przygotowanie się do posiedzenia KM.

Pani Dyrektor Magdalena Zasepa (MRiRW): Przyjmuję ten wniosek na przyszłość. Natomiast aktualnie przedstawiane prezentacje i dokumenty zostaną rozesłane do członków KM po dzisiejszym posiedzeniu KM. Poproszę Pana Dyrektora Bartłomieja Kandziaka o rozpoczęcie prezentacji.

Pan Dyrektor Bartłomiej Kandziak (ARiMR): Staramy się, aby prezentacje wygłaszane na posiedzeniach KM dotyczące realizacji programu FER były jak najbardziej aktualne. Dlatego też wcześniejsze wysyłanie ich członkom KM FER może powodować, że prezentowane aktualne dane będą rozbieżne od przekazanych. Do tej pory był przyjęty system, że informujemy Państwa o bieżącym wdrażaniu programu.

W tym miejscu, podczas posiedzenia KM FER zostały wygłoszone następujące prezentacje:

- **Pan Dyrektor Bartłomiej Kandziak (ARiMR)** wygłosił prezentację na temat nt. postępów we wdrażaniu programu „Fundusze Europejskie dla Rybactwa” na lata 2021 – 2027 (załącznik nr 3),
- **Pan Dyrektor Piotr Dąbrowski (MRiRW)** uzupełnił prezentację w zakresie wdrażania Priorytetu 3 programu FER (załącznik nr 3 do protokołu),
- **Pan Dyrektor Adam Sudyk (MRiRW)** wygłosił prezentację na temat podjętych środków zaradczych w związku z koniecznością zachowania zasady n+3 w ramach programu FER (załącznik nr 5 do protokołu).

Pan Minister Jacek Czerniak (MRiRW): Dziękuję za wygłoszenie prezentacji. Oddaję głos przedstawicielce Komisji Europejskiej.

Pani Alenka Kampl (Komisja Europejska): Chciałam pogratulować bardzo dużych postępów, które dokonały się w ubiegłym roku, zwłaszcza w zakresie Priorytetu 1i 2 programu FER 2014-2020. Chciałam za to podziękować instytucji pośredniczącej i zarządzającej programem FER.

Jednocześnie chciałam zwrócić Państwa uwagę na kilka rzeczy. W związku z zasadą n + 3 do końca roku musi zostać wydatkowane 86 milionów euro w ramach nowego programu. Chciałam zmobilizować Państwa i poprosić o przyspieszenie we wdrażaniu operacji i składaniu wniosków, aby nie utracić środków.

Kolejna uwaga dotyczy całkowitego zaprzestania działalności połowowej. Wiem, że to jest temat niepopularny. Natomiast biorąc pod uwagę trudną sytuację stad ryb w Bałtyku, jest to niezbędne, aby utrzymać dobrą sytuację ekonomiczną pozostałej floty. Wiedząc, że została tutaj dosyć spora kwota z ubiegłego roku z konkursu, chciałam zachęcić władze i przedstawicieli sektora do podjęcia rozmów na temat ogłoszenia kolejnego naboru w tym zakresie.

Kolejna uwaga dotyczy tymczasowego zaprzestania działalności połowowej. Działanie to było wykorzystywane w znaczącym stopniu w Polsce. Chciałam jednak zwrócić uwagę, że działanie to jest możliwe do realizacji jedynie pod warunkiem zastosowania przez władze krajowe dodatkowych środków ochrony w zakresie stad ryb.

Kolejna moja uwaga dotyczy Priorytetu 3 i 4. W przypadku Priorytetu 3 żałujemy, że jest brak postępów we wdrażaniu. Wzywaliśmy polskie władze do tego, aby zapewniły, że na poziomie lokalnym projekty będą mogły być zrealizowane przed końcem programu.

Chciałabym skorzystać też z okazji i bardzo podziękować za bardzo ciepłe powitanie w Warszawie pomimo niesprzyjającej pogody. Mam nadzieję, że w przyszłości będziemy mogli się zobaczyć ponownie, czy to w Warszawie, czy może w okolicach wybrzeża. Dziękuję bardzo.

Pani Dyrektor Magdalena Zasepa (MRiRW): Bardzo dziękuję. Myślę, że teraz możemy już przejść do dyskusji nad prezentacją, która miała miejsce.

Pan Andrzej Abramczyk (Związek Producentów Ryb): Jeśli chodzi o harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie, chciałem przypomnieć, że obowiązek wypełnienia sprawozdania finansowego za rok 2024, jeśli chodzi o firmy, kończy się 30 marca. W związku z powyższym, wszelkie nabory wniosków o dofinansowanie, które będą miały miejsce przed tym terminem, szczególnie w zakresie działań inwestycyjnych, będą musiały ulec poprawie. Spowodowane jest to tym, iż w załączniku zarówno 2, jak i 3a będą podane dane z roku 2023. A zatem będziemy musieli w późniejszym okresie w ramach

poprawy wniosku jeszcze raz wypełniać te załączniki. Takie mamy obawy. Prosimy o przesunięcie przynajmniej o 2 tygodnie naboru wniosków o dofinansowanie w zakresie rybactwa śródlądowego. W zakresie uproszczeń chciałbym kolejny raz złożyć wniosek, żeby rozważyć możliwość wyrzucenia załącznika 3a do biznesplanu. Być może należy się zastanowić od jakiej kwoty powinien zaistnieć wymóg sporządzenia analizy finansowej. Może wystarczy uproszczona analiza, czyli załącznik 2a do projektów. Byłoby to łatwiejsze dla wszystkich.

Pan Marcin Jodko (Krajowa Izba Producentów Ryb w Ustce): Jeżeli chodzi o złomowanie, musimy się jako przedstawiciele środowiska rybołówstwa Bałtyckiego, spotkać z instytucją zarządzającą i ustalić termin kolejnego naboru wniosków o dofinansowanie. Nie zgadzam się z argumentem nadużywania *pozycji finansowej* w zakresie tymczasowego zaprzestania działalności połowowej. Ostatnie, 2 lata pokazały, jak ważne jest utrzymywanie zdolności połowowej dla bezpieczeństwa żywnościowego nie tylko całej Unii Europejskiej, ale też Polski. Przyłączam do wniosku, że wynikiem nie może być też zwiększenie wolumenu produkcji. To nie my ustalamy limity połowowe lub zakazy, natomiast we wniosku mamy wykazać, że przez następne 5 lat będziemy co chwilę zwiększać swoją produkcję. To nie jest od nas zależne i prosimy o jakąś interwencję na poziomie instytucji zarządzającej. Trzeci wniosek czysto techniczny do Pana Dyrektora Kandziaka. Wszystkie wnioski, które do tej pory zostały złożone przez pełnomocników mają podstawową wadę formalną i są od razu zwracane do uzupełnienia. Numer wniosku generuje się już po wysłaniu załączników, a na jednym z załączników trzeba podać numer wniosku. Ja bym prosił, żeby to zostało rozwiązane na poziomie ARiMR. Odnośnie zasady n+3, do końca 2025 r. musimy poświadczyć 86 milionów euro. Nie może dojść do sytuacji, kiedy będziemy z roku na rok gonili z inwestycjami i ograniczali te inwestycje w programie, który dopiero co jako Polska w zasadzie odpaliliśmy. Należy wspierać inwestycje mające trwały charakter.

Pani Justyna Zajchowska (WWF Polska): Czy mogliby Państwo podzielić się informacją, jak zmieniła się polska flota po skorzystaniu przez rybaków ze środków na trwałe zaprzestanie działalności połowowej? Chodzi mi konkretnie o informacje, ile i jakich jednostek połowowych zostało wycofanych oraz z jakich segmentów floty?

Pan Dariusz Dziemianowicz (Zarząd Główny Polskiego Związku Wędkarskiego): Chciałbym nawiązać do słów Pani Alenki Kampl z Komisji Europejskiej i zapytać, dlaczego przy tak niskim wykorzystaniu środków, MRiRW blokuje w dalszym ciągu sfinansowanie opinii do operatorów. Wnioski złożyliśmy już w lipcu 2024 r. i w tym czasie były już nowelizacje rozporządzenia do Priorytetu 1. Pomimo wiedzy MRiRW, że jest z tym problem, nic nie zrobiono, żeby go rozwiązać. W lutym planowane jest ogłoszenie naboru wniosków na operaty na starych zasadach, co jest to niezgodne z naszymi oczekiwaniami. Do tej pory MRiRW nie zaproponowało rozwiązania tego problemu. Do MRiRW jest zgłaszanych wiele uwag ze strony rybaków śródlądowych i morskich. W kwietniu 2024 roku MRiRW rozpoczęło konsultacje społeczne dotyczące nowelizacji rozporządzenia w sprawie Priorytetu 1. 23 października 2024 r. jako Polski Związek Wędkarski złożyliśmy do MRiRW pismo z naszymi uwagami. Dwa tygodnie później MRiRW znowu rozpoczęło konsultacje dotyczące rozporządzenia, ale żadna nasza uwaga z tego pisma nie znalazła w nim miejsca. Dlatego zgłosiliśmy kolejny raz w ramach konsultacji szereg uwag. Żadna uwaga nie została uwzględniona. Dlatego chcielibyśmy zaznaczyć tutaj na tym posiedzeniu KM naszą obecność i prosimy o wyjaśnienia od MRiRW, dlaczego ciągle jesteśmy pomijani w rozmowach o programie operacyjnym.

Pani Iwona Janicka (Stowarzyszenie Kongres Kobiet): Jak wnioskodawcy radzą sobie z zasadami horyzontalnymi w zakresie równości szans kobiet i mężczyzn i kwestii niedyskryminacji we wzorach wniosków o dofinansowanie? Jesteśmy zainteresowani jak często pojawia się odpowiedź, że operacja

jest neutralna w kontekście zasady równości kobiet i mężczyzn, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością.

Pan Jakub Roszuk (Federacja Organizacji Rybaków Śródlądowych): Mam propozycję odnośnie spotkania z branżą w kwestii naboru wniosków o dofinansowanie. Jeżeli chodzi o nowelizację rozporządzenia do Priorytetu 1 chcielibyśmy również kompleksowo przedstawić swoje propozycje i wspólnie wypracować stanowisko.

Pani Dyrektor Magdalena Zasepa (MRiRW): Jeżeli chodzi o Państwa uwagi dotyczące zmiany rozporządzeń, to przychylam się do prośby Pana Jakuba Roszuka abyśmy usiedli i spróbowali kompleksowo zastanowić się i przejrzeć warunki, które funkcjonują dzisiaj w rozporządzeniach. Myślę, że przy okazji zmiany kryteriów do rozporządzenia do Priorytetu 1, które razem z Państwem planujemy, i co do których prekonsultacje zostały rozpoczęte będzie dobry moment, żeby zmiany, które ewentualnie będziemy proponowali, zamknąć w trochę szerszym zakresie. Przychylam się do prośby przedstawiciela rybaków śródlądowych, żebyśmy przy okazji kryteriów do rozporządzenia do Priorytetu 1 zastanowili się nad szczegółami, w tym w zakresie operatów rybackich. Jeżeli chodzi o tymczasowe zaprzestanie działalności rybackiej zgadzam się, że jest ono głównie nakierowane na ochronę zasobów i temu ma służyć. Natomiast myślę, że z informacji, którą uzyskaliśmy od Komisji Europejskiej, wynikała dbałość o to, żebyśmy te środki dodatkowe, ochronne ustanawiali tak jak traktuje artykuł 21 rozporządzenia UE 2021/1139, które jest osadzone w przepisach rozporządzenia o wspólnej polityce rybołówstwa. W obecnym okresie programowania dołożyliśmy wszelkich starań, żeby te środki ochronne, które mamy ustanowione, wynikały z doradztwa ICES. Co roku doradztwo ICES podlega naszemu przeglądowi, zarówno pod kątem ochrony troci jak i ochrony węgorza. Ochrona tego drugiego gatunku ta jest realizowana we wschodnich, wewnętrznych wodach Bałtyku. Mamy stosowne metodologie na stawki, które ustanowione zostały w przepisach. Podlegają one audytowi przez instytucję audytową. Za jakiś czas czeka nas przegląd celów i tego, do czego dążymy. Jeżeli chodzi o trwałe zaprzestanie działalności połowowej i wpływ, jaki działanie to będzie miało na poszczególne segmenty floty, to mogę powiedzieć, że na dzień 13.01.2025 r. mieliśmy wycofane 102 statki, z czego jeszcze są wnioski wymagające rozpatrzenia w zakresie wycofania statku z rejestru. Natomiast przeglądając dane, które dotyczą samych podpisanych umów, to muszę powiedzieć, że realne złomowanie jest zbieżne z planem naprawczym, który jest tworzony na podstawie raportu flotowego. Mamy ścisłą korelację złomowania z wynikami analizy poszczególnych segmentów floty, jeżeli chodzi o ich efektywność ekonomiczną czy spełnienie wskaźników biologicznych i wykorzystanie tejże floty. Zrobiliśmy taką analizę bazując na danych, które dotyczą podpisanych umów. One pasują do tego, co zostało zawarte w raporcie flotowym. Nacisk na redukcję jest położony na statki poniżej 12 m oraz na ten segment floty, który wcześniej korzystał z możliwości połowu dorsza i te możliwości się wyczerpały. Myślę, że o taką analizę możemy się pokusić, ale już po zakończeniu złomowania. Jeżeli chodzi o analizę stopnia spełniania warunków horyzontalnych i trudności w wypełnianiu wniosków o dofinansowanie w tym zakresie, to na dzień dzisiejszy nie ma takich przypadków. Nabory, które miały dotąd miejsce, wypłaty rekompensat czy też wypłaty środków na podstawie stawek jednostkowych, były głównie nakierowane na rekompensaty wodno-środowiskowe, złomowanie, tymczasowe zaprzestanie działalności rybackiej. Co do zasady, działania te są neutralne, jeżeli chodzi o warunki horyzontalne. Jeżeli jest możliwość szybkiego wyciągnięcia danych, to możemy również się o to pokusić.

Bartłomiej Kandziak (ARiMR): Odnośnie do problemów z wnioskami o dofinansowaniem, to zasady są równe dla wszystkich i tak naprawdę mamy jednostkowy przypadek, zgłaszany przez Pana Andrzeja Abramczyka. Nie mamy więcej tego typu problemów, które są zgłaszane. Są zasady, które wskazują, że ktoś podlega o ustawie o rachunkowości, bądź nie. Jeżeli ktoś nie podlega, wypełnia załącznik 2a, jeżeli

podlega - załącznik 3a. W naszej ocenie pismo, które otrzymał Pan w czerwcu od nas wyczerpało ten temat. Jeżeli chodzi o kwestię poruszoną przez Pana Marcina Jodko, odbieram to jako sygnał, który ma usprawnić pracę i obiecuję, że w takim przypadku faktycznie to rozwiązanie, które ma ARiMR, czyli tak zwanych oczywistych błędów, w takim przypadku powinno być tutaj zastosowane. Zobowiązuję się, że z moimi współpracownikami powiadomimy oddziały regionalne ARiMR, aby faktycznie nie obciążać was dodatkowymi uzupełnieniami. Dziękuję bardzo.

Pani Dyrektor Magdalena Zasępa (MRiRW): Bardzo dziękuję. Przechodzimy do kolejnego punktu agendy dotyczącego działań planowanych w celu realizacji planu ewaluacji programu FER. Bardzo proszę Pana naczelnika Tomasza Roskosza o informacje na ten temat.

Prezentacja Pana Tomasza Roskosza dotycząca realizacji planu ewaluacji programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa (załącznik nr 6 do protokołu).

Pani Dyrektor Magdalena Zasępa (MRiRW): Bardzo dziękuję. Proszę teraz przedstawiciela Departamentu Pomocy Technicznej, Pana naczelnika Romana Piterę, o przedstawienie prezentacji dotyczącej działań informacyjno-promocyjnych, realizowanych w ramach programu FER.

Prezentacja Pana naczelnika Romana Piterę z Departamentu Pomocy Technicznej na temat realizacji działań informacyjno-promocyjnych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa (załącznik nr 7 do protokołu).

Pani Iwona Janicka (Stowarzyszenie Kongres Kobiet): Prezentacja była bardzo obszerna i ciekawa. Czy w związku z naszą prezydencją mają Państwo instrukcję odnośnie do stosowania logotypu prezydencji.

Pan Jakub Roszuk (Federacja Organizacji Rybaków Śródlądowych): Dziękuję za materiał dotyczący rybactwa i możliwości kariery zawodowej w tym sektorze. Proponuję, żeby zastanowić się nad kolejnymi dokumentami promocyjnymi dotyczący akwakultury, promowania znaczenia akwakultury, rybactwa śródlądowego i wędkarstwa. Myślę, że rybacy morscy też mogą w jakiś sposób wyegzekwować dokument dotyczący promowania tego sektora.

Pan Jacek Wittbrodt (Zrzeszenie Rybaków Morskich): Dziękuję bardzo za tą prezentację. Nie zgodzę się tylko z jednym hasłem, które zostało uwidocznione. Ja nie widzę, że rybactwo będzie moją ścieżką do wielkiej kariery. Dziękuję bardzo.

Pani Dyrektor Magdalena Zasępa (MRiRW): Rozumiem, że to subiektywna opinia na ten temat. W związku z tym nie będziemy się do niej odnosić. Jeżeli chodzi o stosowanie logo prezydencji, to na ten moment nie mamy go w naszym programie. My oczywiście jako Ministerstwo, stosujemy wytyczne KPRM, natomiast one nie dotyczą samego programu. Bardzo dziękuję Państwu za te uwagi. Przechodzimy w takim bądź razie do informacji na temat postępów we wdrażaniu operacji o znaczeniu strategicznym. Bardzo proszę Pana doktora Ireneusza Wójcika z MIR - PIB o krótką, zwięzłą informację na ten temat. Dziękuję.

Prezentacja Pana Ireneusza Wójcika (Morski Instytut Rybacki – Państwowy Instytut Badawczy) odnośnie postępów we wdrażaniu operacji o znaczeniu strategicznym - operacja strategiczna „Gromadzenie danych rybackich” (załącznik nr 8 do protokołu).

Pan Gerard Wiśniewski (Pomorska Organizacja Producentów Arka): Panie Ireneuszu, chciałbym z naszej strony, ze strony statków pelagicznych zgłosić możliwość wspierania badań naukowych.

Pan Ireneusz Wójcik (MIR – PIB): Bardzo dziękuję za tą deklarację. Program zbierania danych rybackich polega na tym, że opierając się o metody statystyczne, naukowe, losowo dobieramy w każdym

kwartale jednostki do próbkowania. Z każdym z armatorów się kontaktujemy i prosimy o udział w zbieraniu danych. Prosimy o zgodę na pobieranie próbek. Dane pochodzą nie tylko z rejsów, ale również wyładunków. Staramy się zapewnić reprezentatywność danych w odniesieniu do stad ryb, które eksploatuje polskie rybołówstwo, jak również narzędzi połowowych, którymi te stada ryby są poławiane. Także mamy w miarę reprezentatywny obraz, ale każda oferta współpracy jest bardzo mile widziana.

Pani Dyrektor Magdalena Zasepa (MRiRW): Bardzo dziękuję. Przechodzimy do kolejnej prezentacji. Bardzo proszę o przedstawienie przez Panią Beatę Belicę (firma ECORYS) prezentacji pod tytułem: „Ocena ex-ante celowości zastosowania instrumentów finansowych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027”.

Prezentacja Pani Beaty Belicy dotycząca oceny ex ante celowości zastosowania instrumentów finansowych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rybactwa na lata 2021-2027 (załącznik nr 9 do protokołu).

Pani Dyrektor Magdalena Zasepa (MRiRW): Bardzo dziękuję. Czy mają Państwo jakieś uwagi do tego dokumentu. Zwrócę uwagę Państwa, że informacja nt. analizy zastosowania instrumentów finansowych została wcześniej rozdystrybuowana członkom Komitetu Monitorującego. To jest nasze zobowiązanie, które wynika z programu. Analizy zasadności zastosowania instrumentów finansowych jest dostępna nie tylko dla członków Komitetu Monitorującego, ale znajduje się na ogólnodostępnej stronie programu FER - rybactwo.gov.pl. Przechodzimy do ostatniego punktu agendy.

Prezentacja Pani Małgorzaty Marciniuk (MRiRW) na temat horyzontalnych warunków podstawowych, w tym informacja o zgłoszeniach dotyczących niezgodności operacji lub działań z KPP oraz KPON (załącznik nr 10 do protokołu).

Pani Iwona Janicka (Stowarzyszenie Kongres Kobiet): Dziękuję za informację. Czy możemy się z tymi skargami zapoznać, skoro mamy te kwestie przeanalizować. Jeśli chodzi o kartę praw podstawowych, to nie tylko zajmujemy się kwestiami skarg, które wpłynęły w kontekście spełnienia tego warunku. Istnieje kwestia ryzyka naruszenia Karty Praw Podstawowych. Czy Państwo taką analizę zrobili pod kątem poszczególnych działań i ryzyk, które się z tym wiążą w odniesieniu do poszczególnych zapisów KPP.

Pani Małgorzata Marciniuk (MRiRW): Do instytucji zarządzającej programem FER nie wpłynęła żadna skarga. Do pozostałych podmiotów także nie wpłynęła żadna skarga. Jedynym organem, do którego wpłynęły skargi jest Rzecznik Praw Obywatelskich. W związku z tym nie jestem w stanie przekazać informacji w zakresie konkretnych organizacji zgłaszających skargi. Natomiast to, co Państwu przedstawiłam, to informacje przekazane nam przez Rzecznika Praw Obywatelskich.

Pani Dyrektor Magdalena Zasepa (MRiRW): Działania Rzecznika Praw Obywatelskich (RPO) są transparentne. Wykaz skarg i korespondencji pomiędzy podmiotami składającymi skargi a biurem RPO znajduje się na stronie RPO. Są to materiały ogólnodostępne.

Pani Iwona Janicka (Stowarzyszenie Kongres Kobiet): Czy mogę prosić o link do tych dokumentów, skoro Państwo je pozyskali.

Pani Dyrektor Magdalena Zasepa (MRiRW): Wystarczy wejść na stronę Rzecznika Praw Obywatelskich, gdzie te dokumenty są dostępne.

Pani Iwona Janicka (Stowarzyszenie Kongres Kobiet): Prosiłabym, że Państwo nie utrudniali mojej pracy w Komitecie Monitorującym. Jeżeli Państwo macie te dokumenty, to jest dla Państwa chwilka. Działalność w KM jest dla mnie działalnością wolontariacką.

Pani Dyrektor Magdalena Zasępa (MRiRW): Wszyscy członkowie KM otrzymają link do strony internetowej Rzecznika Praw Obywatelskich.

Pani Iwona Janicka (Stowarzyszenie Kongres Kobiet): Proszę odnotować, że to, co Pani w tej chwili robi, jest zjawiskiem, które mnie obraża, powiem szczerze. Prosiłabym, żeby to zanotować w protokole.

Pani Dyrektor Magdalena Zasępa (MRiRW): Rozdystrybuujemy link do strony internetowej Rzecznika Praw Obywatelskich.

Pani Iwona Janicka (Stowarzyszenie Kongres Kobiet): Bardzo bym prosiła, abyście Państwo, zgodnie z kryterium spełnienia warunku podstawowego, przedstawili informację na temat skutecznych mechanizmów służących zapewnieniu zgodności z KPP Unii Europejskiej, które obejmują ustalenia, mające zapewnić zgodność programu z odpowiednimi postanowieniami KPP. To jest warunek, który jest zapisany w rozporządzeniu. Myślę, że Państwo jesteście w stanie mi to przedstawić jak najszybciej, ponieważ musimy ten warunek spełnić. Na razie w treści programu widzę, że ten warunek nie jest spełniony, a Państwo nie występujecie na chwilę obecną do Komitetu Monitorującego o zmiany w tym zakresie. Także zakładam, że Państwo cały czas nad tym pracujecie, a co za tym idzie ustalenia, które Państwo podjęli, mające zapewnić zgodność programów wspieranych z funduszy i wdrażania z postanowieniami KPP to jest coś, co powinno być przez Państwa wypracowane.

Pani Dyrektor Magdalena Zasępa (MRiRW): Poproszę przedstawicielkę Komisji Europejskiej, żeby poinformowała członków Komitetu Monitorującego o wypełnieniu przez Polskę warunków horyzontalnych.

Katarzyna Plucińska (Komisja Europejska): Dziękuję bardzo, chciałam przypomnieć, że od czasu ostatniego spotkania KM, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, która została wydana w dniu 29 lutego 2024 r. Polska spełnia wszystkie warunki horyzontalne, które są wymagane dla funduszy europejskich.

Pani Iwona Janicka (Stowarzyszenie Kongres Kobiet): Bardzo dziękuję. Jest to bardzo ważna informacja, o której myślę, że każda osoba, która zajmowała się Kartą Praw Podstawowych, jak również ja, która miała wpływ na to, aby takie stosowne regulacje również obowiązywały w obecnej perspektywie. Chciałabym też zaznaczyć, że zapis również dotyczy tego, że warunki podstawowe podlegają cały czas monitorowaniu i to jest też rola Komitetu Monitorującego. W związku z tym chciałabym prosić, abyście Państwo przygotowali informacje na temat ustaleń, które Państwo podjęli, mające zapewnić zgodność programu z odpowiednimi postanowieniami KPP. Tych postanowień jest 50. Zatem zakładam, że przeprowadzili Państwo do każdego działania stosowne ustalenia, czy istnieje ryzyko naruszenia zgodności z kartą praw podstawowych. Prosiłabym o zaprotokołowanie mojej wypowiedzi i ustosunkowanie się, w jakim terminie jesteście Państwo w stanie to przygotować. Dziękuję.

Pani Dyrektor Magdalena Zasępa (MRiRW): Oczywiście wszystkie nasze wypowiedzi będą zaprotokołowane. W miarę możliwości najszybciej jak tylko się da ustosunkujemy się do Pani prośby. Jeżeli Państwo mają jakieś uwagi, to bardzo proszę, żebyście Państwo je wnosili.

Pan Jerzy Czyżak (Polskie Towarzystwo Rybackie): Chciałbym życzyć Państwu udanej realizacji zasady n+3. Chciałbym również zaapelować o szerszą współpracę z branżą, co pozwoli nam lepiej działać. Dziękuję.

Pani Dyrektor Magdalena Zasepa (MRiRW): Proszę Państwa, chciałam również Państwu podziękować. Bardzo mi zależy na tym, żebyście Państwo dystrybuowali wiedzę na temat potrzeby składania wniosków o płatność. Mamy działania, na które mamy podpisane umowy i które się realizują. Jednak wnioski o płatność nie przechodzą do instytucji pośredniczącej w takim zakresie, w jakim mogłyby przychodzić. Proszę o motywację członków Państwa organizacji, abyśmy mogli cieszyć się w przyszłym roku poświadczonymi wydatkami. Będziemy próbowali zmienić przepisy tak, żeby częściowo uprościć procedury. Będziemy też starali się zmienić na tyle kryteria wyboru operacji, żeby były jak najbardziej adekwatne i żeby te nabory, które będziemy ogłaszać, procentowały. Bardzo serdecznie proszę Państwa o współpracę i zamykam dzisiejsze posiedzenie KM.

Jacek Czerniak

/podpisano elektronicznie/

Przewodniczący
Komitetu Monitorującego
program Fundusze Europejskie
dla Rybactwa